

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרִשְׁת בְּלָק - יָקָר כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת

"כִּי עֵתָה גַם אֶתְכֶּה הַרְגָתִי וְאוֹתָהּ הֶחַיִּיתִי"
(במדבר כ"ב, ל"ג)

בגמרא (בבא מציעא נ"ח ע"ב) כתוב: "הונאת דברים לא ניתנה להשבון". רבינו חננאל מקשה (בשיטה מקובצת): מדוע אינה ניתנת להשבון, הרי ניתן לבקש מחילה? ומתוך: **עדיין אין זה מרפא את הפצע!**

כלומר, פעמים רבות הבושה כבר נצרבה, הכאב כבר הורגש, הזיכרון נשאר והפצע הנפשי אינו נמחק לגמרי.

בערב פסח האחרון אחד האברכים סיפר שהוא עתיד להתארח אצל סבתו בליל הסדר. הוא מכיר ויודע שהיא קונה בשר בכשרות שאינו סומך עליה, ונפשו בשאלתו מה יעשה כדי שמצד אחד יוכל לאכול דבר מכובד לכבוד החג, ומצד שני לא לפגוע.

היה ברור לו שאם אשתו תכין עבורו מאכל נפרד, הסבתא לבטח תיפגע. לכן שאל כיצד לנהוג.

אמרתי לו: קנה בשר בכשרות מהודרת שאתה סומך עליה, גש אל סבתך ואמור לה:

"סבתא יקרה, את הבשר הזה קיבלתי לאחר שהרב בירך עליו. אשמח מאוד אם תכניני אותו עבורי בסיר מיוחד, כדי שכולנו נזכה לטעום מהבשר המיוחד הזה".

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
רב קהילת 'עין חמד'

פניני לבנה

ע"א	כנסת לבנה	צאת לבנה	ריבון חס
י"ג	19: 12	20: 31	21: 21
ת"א	19: 30	20: 34	21: 18
מ"ב	19: 25	20: 36	21: 22
כ"ג	19: 30	20: 31	21: 18

הצלחה בגור"ר
יצחק אריאל בן טובה שמואל אימן בן אסתר זרי מאיר ישראל בן רחל ברכה-ליאור יהושע סומך וב"ב יהודה אריה בן רחל ברכה רונן אברהם וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה נעם יצחק בן רחל ברכה יוסף ליאור בן דליה אפרת-שלמה ודנה דוד וב"ב י.מ.ש כדורי שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב דני בן שושנה

זיווג הגון וכשר במהרה
אורן חיים בן אלן אסתר תרצה בתיה בת ימנה נינט אילן בן ג'ולייט אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה טליה עדן אסתר בת שולמית שירי ימנה בת שולמית שושנה שירה בת סילביה אברהם גורג'י בן דליה אפרת סיון רבקה בת אלן אסתר

זרע קודש בר קיימא
גלית בת מסודי אילנה בת רוחמה סיון בת אסתר דניאל בן שרה נעמה בת יפה אסף בן סופיה לימור בת פרידה דוד עומרי בן יהודית

רפואה שלמה
מאיר ישראל בן רחל ברכה ימנה ניצרי בת סטה-מרדכי ניצרי בן פרח-סימי בת סוליקה אורן בן אסתר נעם יצחק בן רחל ברכה שירה שילת בת אורלי לביא ישראל בן תמר חיה מוריה בת רחל ברכה יהודה אריה בן רחל ברכה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה משה בן דנימה רפאל משה בן רחל רחל ברכה בת פדילה דליה רונית בת סבריה רפאל אבידן בן תקווה בנימין בן ברכה נעימה בת שרה נעם אלימלך בן אושרית-לימור בת פרידה מאיה בת עדי יהודית אסתר פראדל בת חיה-ימים

בפרשתנו מתואר המפגש בין בלעם למלאך ה'. בהתחלה רק האתון ראתה את המלאך עומד בדרך וחרבו שלופה בידו, ואילו בלעם עצמו כלל לא הבחין בו.

כאשר הדרך נעשתה צרה והמלאך חסם את המעבר, האתון רבצה תחת בלעם כדי להציל את חייו, אך בלעם, שלא הבין זאת, היכה אותה.

אז התרחש נס מיוחד: "וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֶתוֹן, וַתֹּאמֶר לְבָלַעַם מָה עֲשִׂיתִי לָךְ כִּי הִפְיַתִּי זֶה שְׁלֹשׁ רְגָלַי... הֲלוֹא אֲנֹכִי אֶתְנֶךָ אֲשֶׁר רָכַבְתָּ עָלַי מְעוֹדֶךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, הֲהִסְכַּן הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לָךְ כֹּה" (במדבר כ"ב, כ"ח-ל)

בהמשך הסביר המלאך לבלעם שהאתון למעשה הצילה את חייו: "כִּי עֵתָה גַם אֶתְכֶּה הַרְגָתִי וְאוֹתָהּ הֶחַיִּיתִי" (במדבר כ"ב, ל"ג)

אך למרות זאת, בסופו של דבר האתון מתה ובלעם נשאר בחיים. רש"י מסביר שהדבר נעשה כדי לשמור על כבודו של בלעם. מאחר שהאתון דיברה והוכיחה אותו, והוא לא הצליח להשיב לה, היה בכך ביזיון גדול עבורו.

לכן אומר רש"י: "ועתה מפני שדיברה והוכיחה אותך ולא יכולת לעמוד בתוכחתה, הרגתיה... שחס המקום על כבוד הבריות".

באגרות מרן ה'חזון איש' (איגרת ל"ג) כתב: "נהנה אני לשמח לבות בני אדם ומאוד חובתי להיזהר מלגרום אי נעימות לבני אדם אף לרגע אחד" עכ"ל.

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל
לעילוי נשמת תמר פורטונה בת מיסה ע"ה
לעילוי נשמת נחום בן כיריה ז"ל
לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר נועה בת אסתר ויליד אורי חיים בן שלי

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר
זש"ק, פרנסה טובה ובריאות אשתה לאליהו ניצרי בן ימנה וגלית בת מסודי
להצלחת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב לרפואת הנפש והגוף של יהודה אריה בן רחל ברכה
לע"נ יוסף דהן בן רחמה ז"ל

שואל ומשיב בהלכה – צום י"ז בתמוז

מה אירע בי"ז בתמוז ומהם דיני הצום?

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו פנחסי, שליט"א מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

שְׁבָעָה עָשָׂר בְּתַמוּז הוּא אֶחָד מֵאַרְבַּעַת יְמֵי הַתְּעִנִּית, שֶׁנִּקְבְּעוּ בִּיהוּדוֹת לִזְכַּר חוֹרְבַן בְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ. צוּם זֶה נִקְרָא גַם הַצוּם הַרְבִּיעִי, מִכִּיוּן שֶׁחֹדֶשׁ תַּמוּז הוּא הַחֹדֶשׁ הַרְבִּיעִי (הַסְּפִירָה מִתְחִילָה מֵחֹדֶשׁ נִסָּן). הַצוּם נִמְשָׁךְ מֵעֲלוֹת הַשָּׁחַר וְעַד צֵאת הַכּוֹכָבִים. בְּיוֹם זֶה מִתְחִילִים יְמֵי בֵּין הַמְּצָרִים, הַנִּמְשָׁכִים עַד תְּשֻׁעָה בָּאֵב. בְּיָמִים אֵלּוּ נוֹהֲגִים מִנְהֵגֵי אֲבָלוֹת הַהוֹלָכִים וּמַחְמִירִים כֻּלָּ שֶׁמִּתְקַרְבִּים לְתִשְׁעָה בָּאֵב. חֲמִישָׁה דְּבָרִים אִירְעוּ לְאַבּוֹתֵינוּ בִּשְׁבַעַת עֶשֶׂר בְּתַמוּז לְפִי הַמִּשְׁנָה (תְּעִנִּית ד', ו), וְאֵלּוּ הֵם:

א. נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת הָרִאשׁוֹנִים - מִשֶּׁה רַבִּינוּ שֶׁבַר אֶת הַלּוּחוֹת לְאַחַר שֶׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל.

ב. בּוֹטֵל הַתְּמִיד - הַפְּסִיקוֹ לְהַקְרִיב אֶת קֶרְבַּן הַתְּמִיד, בְּבוֹקֵר וּבְעֶרֶב, בְּגִלְלַת חוֹסֵר בְּכַבְשִׁים בְּעִיר הַנְּצוּרָה (אוּ בְּגִלְלַת הָעוֹבְדָה שֶׁהַכֹּהֲנִים בְּמִקְדָּשׁ נִקְרָאוּ לְהִלָּחֵם, וְלֹא נִמְצָא אִף כֹּהֵן טְהוֹר שִׁיקְרִיב אֶת הַתְּמִיד).

ג. הוֹבְקָה חוֹמַת הָעִיר.

ד. שָׂרָף אֶפּוֹסְטָמוֹס אֶת הַתּוֹרָה - יִשְׁנָן מִסְפָּר הַשְּׁעֵרוֹת לְגַבֵּי זְהוּתוֹ שֶׁל אֶפּוֹסְטָמוֹס.

ה. הוֹעֵמֵד צֶלֶם בְּהִיכַל - לְפִי ו' הַחִיבוּר בְּמִילָה "וְהַעֲמִיד", כִּנְרָאָה הַכוֹוֹנָה לְאוֹתוֹ אֶפּוֹסְטָמוֹס. לְפִי הַתְּלַמוּד הִירוּשָׁלַמִי (תְּעִנִּית ד', ה') הַכוֹוֹנָה לְמִנְשֵׁה מֶלֶךְ יְהוּדָה, שֶׁמִּסּוֹפֵר עֲלָיו שֶׁשֵּׁם פֶּסֶל שֶׁל אֲשֶׁרָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ (מְלִכִים ב' כ"א, ז').

גַּם בְּחוֹרְבַן בֵּית רֵאשׁוֹן הוֹבְקָה הָעִיר בְּתַמוּז, בְּתִשְׁעֵי בּו'. אֲבָל מִכִּיוּן שֶׁאֵין לְהַטְרִיחַ אֶת הַצִּיבוּר יוֹתֵר מִדִּי, לֹא קִבְעוּ שְׁנֵי יְמֵי צוּם מִמּוֹכִים זֶה לְזֶה, וְלֹכֵן קִבְעוּ אוֹתוֹ בְּיוֹם י"ז בְּתַמוּז - מִכִּיוּן שֶׁחוֹרְבַן בֵּית שְׁנֵי חֲמוּר יוֹתֵר.

אֲצֵל הַסְּפָרְדִים וְעַדוֹת הַמְזַרְח (וּבְחֶלֶק מְקַהֲלוֹת אִיטָלְיָה) נוֹהֲגִים לְהַכְרִיז עַל הַתְּעִנִּית בִּשְׁבַת שֶׁלִּפְנֵיהָ.

קוֹרְאִים 'וַיַּחַל מִשֶּׁה' בְּשַׁחְרִית וּבִמְנַחָה. בְּתַפִּילַת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּלַחֵשׁ אוֹמְרִים 'עֲנֵנוּ' ב'שׁוֹמַע תְּפִילָה', בֵּין בְּשַׁחְרִית וּבֵין בְּמִנְחָה - לְמִנְהַג הַסְּפָרְדִים. לְמִנְהַג הָאֲשַׁכְּנַזִּים אֵין אוֹמְרִים 'עֲנֵנוּ' אֲלֵא בְּתַפִּילַת מִנְחָה בְּלַבָּד, אֲבָל הַשְּׁלִיחַ-צִיבוּר אוֹמֵר גַּם בְּשַׁחְרִית, בֵּין בְּרַכַּת 'גָּאֵל יִשְׂרָאֵל' לְבְּרַכַּת 'רְפָאנוּ'.

כֹּל יַחֲיד אוֹמֵר 'עֲנֵנוּ' בְּמִנְחָה, אֶפִּילוֹ אִם אֵינוֹ מְסִיִּים אֶת הַתְּעִנִּית עַד הָעֶרֶב. אֲבָל אִם כָּבַר אַכֵּל - אֵינוֹ אוֹמֵר 'עֲנֵנוּ', וְכֵן לֹא יַעֲלֶה לְתוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁהַקְּרִיאָה הִיא שֶׁל הַתְּעִנִּית וְהוּא לֹא מֵתְעַנֶּה. אֲבָל אִם נִקְרָא לְעֵלוֹת, עוֹלָה מִפְּנֵי כְבוֹד הַתּוֹרָה.

הַכּוֹל חַיִּיבִים בְּתְעִנִּית זֶה: גְּבָרִים, נְשִׁים וְיֻלְדִים שֶׁהִגִּיעוּ לְמִצְוֹת - בְּנִים מִגִּיל 13 וּבְנוֹת מִגִּיל 12.

הַקָּלוּ לְגַבֵּי חוּלָה אוּ מִי שֶׁתִּקְפָּה אוֹתוֹ חוֹלְשָׁה יִתִּירָה, וְכֵן לְגַבֵּי זֶקֶן תְּשׁוּשׁ כּוֹחַ הַמְּצַטֵּר מֵהַתְּעִנִּית, שֶׁפְּטוּרִים מֵלְהַתְּעַנּוֹת. וְכֵן לְגַבֵּי נְשִׁים מְעוֹבְרוֹת (מְעוֹבְרַת שֶׁהוֹכֵר עוֹבְרָה, דְּהֵיִינוּ מִשְׁלוּשָׁה חוֹדְשִׁים לְהַרְיוֹנָה וְהַלָּאָה, אוּ מְעוֹבְרַת הַמְקִיאָה אוּ שְׁחִשָּׁה בְּחוֹלְשָׁה רַבָּה, אֶפִּילוֹ אִם לֹא מִלְּאוּ שְׁלוֹשָׁה חוֹדְשִׁים לְהַרְיוֹנָה) וּמִנִּיּוֹת (תּוֹךְ 24 חוֹדְשִׁים לְיֻלְדֻתָהּ, אֶפִּילוֹ הַפְּסִיקָה לְהַנִּיק. אֲבָל אִם הִיא מְרַגִּישָׁה טוֹב וְיִכוֹלָה לְצוּם, טוֹב שֶׁתְּצוּם). יוֹלְדַת בְּתוֹךְ 30 יוֹם לְיֻלְדֻתָהּ אֵינָה רְשֵׁאִית לְהַחְמִיר עַל עֲצֻמָה לְצוּם. מְכַל מְקוּם, גַּם הַפְּטוּרִים מִלְּצוּם אֲסוּר לָהֶם לְהַתְּעַנֵּג בְּיוֹם זֶה בְּאֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה בְּמֵאֲכָלִים מְשׁוּבָחִים, אֲלֵא יֵאָכְלוּ כִּפִי הַצּוֹרֵךְ לָהֶם. וְכֵן הַקְּטַנִּים שִׁישׁ לָהֶם דַּעַת לְהַתְּאָבֵל, לְמִרּוֹת שֶׁפְּטוּרִים מֵתְעִנִּית, מְכַל מְקוּם רְאוּי לְחִנּוּם שֶׁלֹּא יֵאָכְלוּ אֲלֵא כִּדֵי קִיּוּם הַגּוֹף, מֵאֲכָלִים פְּשׁוּטִים, כְּדֵי שִׁתְּאָבְלוּ עִם הַצִּיבוּר.

כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה

מְסוֹפֵר עַל הַגָּאוֹן ה'אֲבִנֵי נֶזֶר', שֶׁבְּתַקּוּפָתוֹ הַשְּׁלִטוֹנוֹת גָּזְרוּ שֶׁכֵּל בְּחוֹר חַיִּיב לְהַתְּגַיֵּס לְשִׁירוֹת הַצְּבָא לְמִשְׁךְ 25 שָׁנָה. מִי שֶׁנִּלְקַח לְשֵׁם חֶזֶר כְּגוֹי מִמֶּשֶׁ. בְּצָבָא לֹא הֵייתָ אֶפְשָׁרוֹת לְשִׁמּוֹר שְׁבַת, כְּשֵׁרוֹת אוּ כֹל סִמְמַן יְהוּדִי אַחֵר. ה'אֲבִנֵי נֶזֶר' אָמַר שֶׁכֵּל בְּחוֹר הַזְּקוּק לְיִשׁוּעָה בְּעִנְיָן זֶה, אִם יִקְבֵּל עַל עֲצֻמוֹ עוֹל תּוֹרָה בְּאִמְתּוֹ - מוֹבְטַח לוֹ שִׁינְצֵל, כִּהְבַטַּחַת הַמִּשְׁנָה: "כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה - מְעַבְרִין מִמֶּנּוּ עַל מְלָכוֹת וְעַל דְּרָךְ אֶרֶץ" (אֲבוֹת ג', ה'). פַּעַם אַחַת הִגִּיעַ אֵלָיו בְּחוֹר וְסִיפֵר שֶׁקִּיבֵּל צוֹ גִּיּוֹס. נִיֶּסוּ בְּדַרְכֵיכֶם שׁוֹנוֹת לְפִטוּר אוֹתוֹ מֵהַצְּבָא, אֲךָ לֹא הוֹעִיל, וְנִרְאָה הִיא כִּי אֶפְסָה כֹּל תִּקְוָה לְהִינְצֵל מִיְּדֵי שְׁלִטוֹנוֹת הַצְּבָא. הַשִּׁיב הַרְבִּי: "שִׁשׁ לִי רֶק סְגוּלָה אַחַת - קִבֵּל עַל עֲצֻמְךָ עוֹל תּוֹרָה בְּכָל לֵב וּנְפֶשׁ". הַבְּחוֹר שֶׁבַּ וְהַסְּבִיר כִּי אֵין שׁוּם סִיכוּי לְהִינְצֵל, אֲךָ ה'אֲבִנֵי נֶזֶר' עֵמַד עַל דַּעַתוֹ וְאָמַר לוֹ: "רָאָה, גַּם אֲנִי אֵינִי יוֹדַע כִּיֻּצַּד תִּינְצֵל, אֲבָל דַּבֵּר אֶחָד אֲנִי יוֹדַע - אִם תִּקְבֵּל עַל עֲצֻמְךָ עוֹל תּוֹרָה, לֹא תִהְיֶה בְּצָבָא". הַבְּחוֹר קִיבֵּל עָלָיו עוֹל תּוֹרָה בְּאִמְתּוֹ. כֹּאשֶׁר הִגִּיעַ לְהַתְּיַצֵּב וְלִמְלֵא אֶת פְּרִטוּי לְפָנֵי הַקָּצִין, אָמַר לוֹ הַקָּצִין: "שִׁמַּע, אַחַז אוֹתִי בּוֹלְמוֹס שֶׁל רַעַב וְאֵין לִי זְמַן בְּשִׁבְלֶךְ. קַח פְּטוּר מֵהַצְּבָא וְלֶךְ מִכָּאֵן מִיָּד". (מְעוֹבַד מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר 'מְגִיד דְּבָרָיו לִיעֻקָּב')

רְפוּאָה טְבֻעִית - הַקָּשֶׁר בֵּין מְעַרְכַת הַנְּשִׁימָה לְעֲצָבִים - חֶלֶק ג'

תְּרַגִּיל נְשִׁימָה לְחִיזוּק הַרִיאוֹת - נְשִׁימָה סְרַעֲפִית מוֹדַעַת: 1. לְשִׂאֹף אוֹוִיר עֵמוֹק דֶּרֶךְ הָאֵף כֶּךָ שֶׁהִבְטַן תִּתְרַחֵב, לֹא חֲזָזָה. 2. לְעַצוֹר אֶת הַנְּשִׁימָה 4 שְׁנִיּוֹת. 3. לְנִשּׁוֹף בְּאִיטִיוֹת דֶּרֶךְ הַפֶּה. לְחִזּוֹר עַל הַתְּרַגִּיל 10 פְּעָמִים וְיוֹתֵר כֹּל יוֹם. נְשִׁימָה סְרַעֲפִית מְרַגִּיעָה אֶת מְעַרְכַת הָעֲצָבִים וּמַחְזֵקָת אֶת פְּעִילוֹת הַרִיאוֹת. (הַמִּשְׁךְ בְּעַ"ה בְּשַׁבּוּעַ הַבָּא) (גַּב' אֵלִיס אוֹלִיאל, נְטְרוֹפִית וּרְפִלְסוֹלוֹגִית)

עוֹשֶׂה אִירּוּעַ שְׂמִחָה בְּאוֹלָם שְׂמִחוֹת וּבְרִצוֹן לְהַפּוֹךְ אוֹתוֹ לְכִשְׁרוֹת "מְהַדְרִין-גֵּלָאָה"?

צוּוֹת מְשִׁיחִים תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים יִדְאֻּגוּ לֶכְךָ בְּכָל אִיזוֹר בְּאַרְץ. הַהִשְׁגָּחָה הַחַל מִזְמַן אֲסַפְקַת הַבֶּשֶׂר וְעַד לְמִנְהַ הָאַחֲרוֹנָה. בְּפִיקוּחוֹ שֶׁל הַרְבֵּה אֵלִיהוּ חַיִּים פְּנַחְסִי שְׁלִיט"א 052-6329144 (הַנִּייד בְּאִישׁוֹר וְעַדָה רּוּחַנִית)

קוֹ לְעִנְיַת 'אֲמֵן' ו'אֲמֵן יֵהָא שְׁמִיָּה רַבָּה' לְאַחַר שִׁיעוֹר תּוֹרָה - בְּזִמְנָא אִמַּת מִסְפָּר פְּעָמִים בְּיוֹם 02-313-7905

הָעֵלוֹן נִמְצָא בְּחוֹבוֹת גְּדוּלִים. בְּעַל בֵּית-הַדְּפּוֹס הָעֵלָה אֶת מַחִיר הַהַדְּפָסָה בְּבַת אַחַת ב-220 ש"ח לְכָל הַדְּפָסָה

מִי שִׁיּוֹכֵל לְעַצוֹר, תְּבוֹא עָלָיו בְּרַכַּת טוֹב. לְמַעוֹנוּיָנִים לְעַצוֹר נָא לְהַתְּקַשֵּׁר 052-7652084 אוּ לְשַׁלּוֹחַ מִיַּל PnineEH@gmail.com

מִינוּיִים

לְקַבֵּל הָעֵלוֹן חִינּוּם בְּמִיַּל מִדֵּי שְׁבוּעָה, יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ בְּקִשָּׁה לְמִיַּל

PnineEH@gmail.com

הַקְּדַשַׁת הָעֵלוֹן

נִיתֵן לְהַקְּדִישׁ אֶת הָעֵלוֹן לְעִילּוֹי נְשִׁמָּה, רְפוּאָה שְׁלֵמָה, הַצְּלָחָה, זִיווּג הַגּוֹן, חֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּעָה וְכוּ' נָא לְפָנוֹת לְלִיאוֹר בְּטל" 052-7652084

כְּתוּבַת הַמְּעַרְכָּה: עֵבוֹר לִיאוֹר עֲצֻמוֹן, רַח" הַבוּשֶׁם 26 ת.ד. 83375. מְבַשֶּׁרֶת צִיּוֹן. מִקְּוִד 9076926

לְשִׁאלוֹת בְּהִלָּכָה

נָא לְפָנוֹת לְרַב אֵלִיהוּ פְּנַחְסִי בְּטל" 052-6329144 (הַנִּייד בְּאִישׁוֹר וְעַדָה רּוּחַנִית)

אם ראשונים כמלאכים - המקבל הרב רפאל אדרי הוברמן זצ"ל

המקובל הרב רפאל אדרי הוברמן מרעננה זצ"ל - נולד באדר ה'תש"ב (1942) בקזבלנקה שבמרוקו, שם למד בת"ת 'אוצר התורה'. בשנת ה'תשט"ו (1955), בהיותו נער, עלה עם משפחתו לארץ והם גרו בגן-יבנה. רבינו למד בישיבת 'פורת יוסף' אצל הגאונים ר' עזרא עטיה, ר' שלום כהן והמשגיח ר' אליעזר בן דוד. לאחר שהוסמך להוראה ע"י הראשון לציון מרן הגאון ר' עובדיה יוסף והגאון ר' יוסף משאש זצ"ל, ביקשו ממנו ראשי ישיבת 'פורת יוסף' ללכת לגליל המערבי כדי לחזק את התושבים.

לאחר זמן קצר בגליל מונה לרב האזורי של גוש משגב. כאשר בניו הגיעו לגיל חינוך, עבר להתגורר בבני ברק. לימד בישיבת 'אוהל משה', למד בכלל ולאחר מכן עמד בראש מתיבתא בראש העין. רבינו סבל מבעיה רפואית ולא הצליח למצוא לה פתרון. אחד מחבריו לכולל הציע לו לגשת לצדיק ר' יצחק הכהן הוברמן, המכונה 'הצדיק מרעננה'. רבי יצחק הוברמן, שהיה חשוך בנים, הודיע לרב אדרי כי משמיים הודיעו לו שהוא בנו הרוחני וימשיך את דרכו. בסיום הפגישה אמר לו שהבעיה הרפואית ממנה סבל נפתרה, וכך אכן היה. מאז נקשר הרב אדרי לרב הוברמן, שימש אותו ולמד ממנו את תורת הנסתר במשך כחמש שנים.

אהבת הזולת של הרב הייתה מופלאה. כל מי שהגיע אליו, היה הרב שומע את כאבו ומצטער עמו כאילו היו אלו צרותיו שלו. הרב ביקש ממבקשי הישועה שישובו לשמח אותו לאחר שתיפתר בעייתם. בהקשר לכך נהג לומר: "אם אתם שמים לי אבן על הגב, אנא אל תשכחו לבוא ולהסיר אותה". בשנותיו האחרונות עבר ייסורים ואושפז לעיתים קרובות. רבינו קיבל הכול באהבה ובאמונה שלמה. למרות הקשיים היה קם בלילות ומתפלל על עם ישראל. אהב את התורה והמצוות, ושמחתו בעת לימוד התורה הייתה מופלאה. נהג להשתטח על קברי צדיקים, וכל מי ששהה במחיצתו התמלא חיוניות ושמחה פנימית. לאחר פטירת 'הצדיק מרעננה', עבר הרב להתגורר ברעננה והפך לממשיך דרכו. הקים על שמו את מוסדות התורה והחסד 'ברכת יצחק' ברעננה ובבני ברק. בחדרו של הצדיק מרעננה נהג לקבל קהל מדי יום שלישי, ורבים נושעו מברכותיו: חולים התרפאו, עקרות נפקדו ומעוכבי שידוך זכו להינשא. הרב זכה לתואר 'יקיר העיר רעננה'.

בהלווייתו ספד לו הראשון לציון, הגאון רבי שלמה משה עמאר, וסיפר על תקופתם המשותפת כאברכים בצפון, שכבר אז היה הרב שקוע בלימוד ונמרץ לכל דבר שבקדושה. הצדיק רבי יחיאל אביחצירא, רבה של רמלה, והגאון רבי אליהו אברג'ל, אב"ד ירושלים, סיפרו על תקופת לימודיו ב'פורת יוסף', על התמדתו בתורה, מאור פניו ושמחת החיים שאפינה אותו. החברותא שלו בתורת הנסתר במשך כעשרים שנה, הרב ציון בוגנים, מרא דאתרא של חשמונאים, סיפר על אופן לימודו של הרב. הוא תיאר כיצד ערכו יחד תיקונים מיוחדים וגלגולי שלג, והזכיר בערגה את הלימוד בחדרו של הצדיק מרעננה, שם ישבו ולמדו שעות ארוכות בהתמדה, והרב היה מתענג על הלימוד בחדר כמוצא שלל רב. רבינו מסר את נפשו עבור הציבור ותושבי העיר, והפך לסמל של אחדות וקירוב לבבות. נפטר ב-י"ב בתמוז ה'תשפ"ב (2022), בהיותו כבן 80 שנים. ציונו בהר המנוחות בירושלים. בנו, הצדיק הרב שמואל, ממשיך את דרכו.

אביו: ר' עזיז. **אימו:** מרת עזיזה. **אשתו:** מרת חסידה אדרי (נפטרה בגיל 65 לאחר שעברה אירוע מוחי). **מילדינו:** תשעה ילדים, ביניהם הצדיק ר' שמואל (ממלא מקום אביו). **מרבתינו:** הגאונים הרב עזרא עטיה, הרב שלום כהן, המשגיח הרב אליעזר בן דוד זצ"ל, המקובל הרב יצחק הכהן הוברמן. **חברותא:** הרב ציון בוגנים (מרא דאתרא של חשמונאים).

מסופר על ילדה בת שתיים-עשרה שאושפזה בשל מום בריאה. למרבה הצער, במהלך ניתוח לתיקון המום נכנסה הילדה למוות קליני. הרופא יצא אל בני המשפחה ובישר להם את הבשורה המרה. במשך שבועיים שכבה הילדה במצב שבין חיים למוות, והרופאים לא נתנו כל תקווה שתחזור לתפקוד רגיל. סבה של הילדה הגיע לרבינו וסיפר לו בדמעות את אשר אירע. לאחר כמה דקות של שתיקה, הרב צעק צעקה גדולה. לאחר מכן ביקש מהסבא שילך מיד לבית החולים. באותה שעה ממש פקחה הילדה את עיניה. זמן קצר לאחר מכן חזרה לתפקוד מלא, לתדהמת הרופאים שהסבירו כי מדובר בנס של ממש. עם שחרור הילדה מבית החולים נסעו הסבא והנכדה אל הצדיק. כשנכנסו לחדרו אמר הרב לילדה: "**אָתְּ מַתְּ הַלֵּךְ. אֲנִי מִשְׁכַּתִּי אוֹתָךְ מִיַּד מֵלֶאךְ הַמוֹת.**"

לוד מסופר על איש ציבור שחיה כשר בממשלה ונקלע למצב רפואי מסכן חיים. הרופאים הציעו לו לעבור ניתוח מסוכן, שתוצאותיו עלולות להיות אחת משתיים: חיים או מוות מידי. ההתלבטות הייתה קשה מאוד. אותו שר הגיע לרבינו. לאחר ששאל אותו מספר שאלות והרהר בדבר, פסק הרב: "אין לך מה לדאוג. תעשה את הניתוח. הניתוח יצליח ותצא לחיים טובים ולשלום. זה יהיה לך הסימן שאני צודק: כשתתעורר לאחר הניתוח, המנתח יעמוד לימינך ויאמר לך שהניתוח עבר בהצלחה מרובה".

כך בדיוק אירע. הניתוח הצליח, וכשהשר התעורר עמד המנתח לימינו ואמר את אותן מילים מדויקות שאמר הרב. בסעודת ההודיה שאל השר את הרב כיצד ידע את הדברים מראש. הרב השיב לו שהניתוח נערך בחודש שבט, והפסוק הרומז לחודש זה הוא: "**הִמְרֵנוּ יְהוָה הוּא**" (ויקרא כ"ז, ל"ג). הרב הבין שהגזרה הומרה, ובמקום שתבוא על ישראל - תבוא על שונאיהם. יש להניח שבמקום אחר היו סיפורים מסוג זה מעוררים הדים רבים, אך בעונותנותו הרבה של הרב, שסלד מן הכבוד המדומה, כמעט שלא ניתן למצוא עליו כתבות ופרסומים. הרב נהג בהנהגה שלי: "**כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דָּבָר.**"

ישועה מפלאה

בברוקלין. הייתי כבת שלושים ועדיין לא נשואה. מכרה הציעה לי לגשת לרבי ולבקש את ברכתו. וכך עשיתי. הגעתי ביום ראשון- היום בו מחלק הרבי דולרים לצדקה וברכה".

"כאשר עברתי לפני הרבי וביקשתי מה שביקשתי, הרבי השיב לי 'רפואה שלמה'. "לא הבנתי. הרי אני בריאה לחלוטין ובכלל ביקשתי משהו אחר. הגעתי הביתה כשתחושת החמצה ממלאת את ישותי. תליתי תקוות גדולות בברכת הרבי ופתאום - הכול התנפץ. שקעתי בדיכאון ממש".

"חברתי, זו ששלחה אותי לרבי, עודדה אותי לגשת לרבי פעם נוספת. 'אולי הרבי לא שמע היטב את בקשתך', חשבה. עשיתי כדבריה והפעם השתדלתי לדבר בקול רם וברור. הרבי העניק לי דולר נוסף ובירך אותי שוב ב'רפואה שלמה'. הוא הוסיף כי אתן את הדולר למי שזקוק לו".

"הבנתי כי הרבי שמע אותי היטב גם בפעם הראשונה. אבל מדוע בירכני בברכה זו- לא הצלחתי להבין. אחרי חודש וחצי התבהרה לי התמונה. גילו אצלי ל"ע גידול קשה בגרון. הצילומים הראו גרורות עד לריאות. הרופאים התרו בי כי אם לא אעשה ניתוח להסרת הגידול, זמני קצוב לשלושה-ארבעה חודשים".

"את הניתוח עברתי כשהדולר מונח למראשותיי. זמן מה לאחר תחילת הניתוח ליבי חדל מלפעום. הרופאים נבהלו וביצעו פעולת החיאה מהירה ומוצלחת".

"אבל הם החליטו לא להמשיך בניתוח. את רוב הגידול לא הספיקו להסיר. מה שאמר מבחינתם במילים פשוטות, כי לא נותר לי זמן רב לחיות".

"אולם הרבי כבר 'דאג' לכל', האישה סיפרה בהתרגשות. "בבדיקה חוזרת שעשיתי לאחר מכן, לא נראה זכר לגידול שקינן בנופי. הוא נעלם כלא היה והנה אני לפניך בריאה ושלמה, תודה לבורא עולם".

הרב גבריאל הקשיב מרותק לסיפור. לפתע נצנץ במוחו רעיון. "האם הדולר השני שקיבלת מהרבי 'לתת אותו למי שזקוק לו' עדיין שמור אצלך?", שאל.

"כן", האישה ענתה. "למה?". הרב גבריאל סיפר לה על הכלה הצעירה שעומדת לקראת ניתוח דומה בגרון וביקש למענה את הדולר. "למה לא?", נענתה האישה. "בחפץ לב אעביר לה".

סוף דבר: גם הכלה הצעירה עברה את הניתוח כשהדולר של הרבי למראשותיה. הפעם הניתוח עצמו הסתיים בהצלחה רבה. יותר מכך: הגידול שהוצא בו נמצא שפיר, כך שלא היה כל צורך בטיפול מונע של כימותרפיה והקרנות.

שעת בוקר שגרתית. הרב ניר גבריאל, שליח הרבי מליובאוויטש בשכונת 'פלורנטין' בתל-אביב היה בדרכו לביה"כ כאשר הגיעה אליו שיחת טלפון. מעבר לקו נשמע קול צעיר מודאג.

"הרב ניר?". "נכון", השיב. "אני זקוק לעזרתך. יש בידי מכתב לרבי. אני זקוק נואשות לברכה" נשבר הקול. מדובר באשתו של המשוחח. הם נישאו לפני חודשיים. חודש לפני החתונה גילו הרופאים אצל הכלה גידול אלים בגרון.

היה צורך בניתוח להסרת הגידול והרופאים הציעו לדחות את הניתוח לאחר החתונה. "כעת אנו עומדים לקראת הניתוח ואנחנו חוששים מאוד", הבעל הטרי הסביר.

הרופאים מפחידים אותנו. קיבלתי עצה מחבר ליצור קשר אתך, כבוד הרב, כדי שאוכל דרכך לבקש את ברכת הרבי מליובאוויטש".

הרב גבריאל פגש את האישה בבית-הכנסת וכיוון אותו אל מדף הספרים 'איגרות קודש'. באיגרות קודש אצורות אלפי איגרות של הרבי במגוון נושאים. על פי דבריו של הרבי, ניתן לבקש את ברכתו גם בזמנים בהם בלתי אפשרי לקבל ממנו מענה שגרתית.

כיום נוהגים להניח את מכתבם בצורה מזדמנת בין דפיו של אחד מכרכי האיגרות ופעמים רבות מוצאים התייחסות למכתבם בשני העמודים החופפים על מכתבם.

אלא שבפעם הזו לא נמצאה התייחסות של ממש לבקשת האישה. הנושאים בעמודי הספר החופפים למכתב שהניח, לא עסקו בענייני רפואה ובריאות. למרות זאת, התחזק האישה מדבריו של הרב גבריאל כי בוודאי מברכו הרבי.

גם זאת על פי דבריו של הרבי, כי ברכתו מגיעה מיד בשעה שמבקשים אותה. בטרם הניח את המכתב, קיבל האישה על עצמו החלטה טובה על קיום מצווה, שתהווה כלי רוחני שבו תשרה הברכה. "שמור על ה'כלי'", לחץ הרב גבריאל את ידו בחום, "ותזכרו בעז"ה לראות נס גלוי".

היה זה ביום חמישי. ביום ראשון שלאחריו ערך הרב גבריאל כהרגלו סיבוב בחנויות השכונה כדי לזכות יהודים בהנחת תפילין. לפתע צדה את עיניו חנות חדשה למצעים.

מן הראוי להיכנס לפגישת היכרות עם בעלי החנות, אמר לעצמו. בתוך החנות עמדה אישה בגיל העמידה וסידרה מדפים. הרב גבריאל הציג את עצמו כשליחו של הרבי.

"נעים מאוד", הביטה האישה בעיניים אוהדות. "אני יודעת היטב מיהו הרבי. זכיתי לקבל ממנו שני דולרים ובעצם את חיי אני חייבת לו"... וכך סיפרה: "לפני כעשרים שנה חייתי

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרוזי זצ"ל	הרב יוסף בן יוסף ז"ל
פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברקו דב ז"ל
יצחק יצחק בן רחל ז"ל	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	מאירה בת יפה ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	עמירם בן דבורה ז"ל	אקבלי יוסף חיים בן נסכה ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה	דוד בר חסיבה ז"ל
יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	מסודי בת חביבה ע"ה	חוה בת יעקב צבי ע"ה
יעקב בן אסתר ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה	יצחק בן מישא אסתר ז"ל
אביגדור בן ג'ולי ז"ל	יוסף בר סעדה ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
רחל רפאת בת השמת ע"ה	שלום בן אסתר ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל
מרים בת שרה ע"ה	אריה בן מרים ז"ל	דוד יצחק בן פרחת ז"ל
פיבי מלכה בת מזל ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל	גורג'יה בת נעמה ע"ה
נעמי בת כותן ע"ה	אילנה (מחרוזה) בת שרה ע"ה	אילאור בן פרידה ז"ל
משה בן רחל ז"ל	מאיר בן נעמי ז"ל	שושנה בת נעמי ע"ה
סעדה בת בוסה ע"ה	שפרה בת פסיה ע"ה	בנימין בן דב ז"ל
בתיה (מרדה) בת שמחה ע"ה	שרה גבריאלית בת נאוה ע"ה	רגוריי צבי בן מרים ז"ל
כל נשמות עם ישראל		

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
רחמים בן רחל ז"ל	אליהו אליאס בן אלגריה ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל
ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	רפאל בן אסתר ז"ל
אביחי בן אסתר ז"ל	יצחק בן חביבה ז"ל
יצחק בן פנינה ז"ל	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל
חי זיזי בן קלרה ז"ל	קסאנש בת דגיטו ע"ה
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	שרה בת נרקיס ע"ה
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	יעקב בן סלימה ז"ל
אורה בת נעמה ע"ה	ספירנס תקווה בת נעמה ע"ה
מישא אסתר בת זרה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל
מסעוד בן יקוט ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה
רחמה בת מסעודה ע"ה	חיים חמוטל בן רינה ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה	ישראל בן חיים משה גרשון ז"ל
אליהו בן חיים משה גרשון ז"ל	נעמה בת שרה ע"ה
נועה בת עישה ע"ה	דניאל בן מיה ז"ל